

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **H. X. T.**, zast. Mgr. Jiřím Hladíkem, advokátem, se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalované: **Policie České republiky, Oblastní ředitelství služby cizinecké policie Plzeň, Inspektorát cizinecké policie Plzeň**, se sídlem Slovanská alej 26, Plzeň, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 5. 11. 2009, č. j. 30 Ca 74/2009 - 15,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost proti výroku I. usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 5. 11. 2009, č. j. 30 Ca 74/2009 - 15, **se z a m í t á.**
- II. Výrok II. usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 5. 11. 2009, č. j. 30 Ca 74/2009 - 15, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** tomuto soudu v tomto rozsahu k dalšímu řízení.
- III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaná rozhodnutím ze dne 7. 10. 2009, č. j. CPPL-44982/ČJ-2009-034062-KP2, zajistila žalobce podle 129 odst. 1 a 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon č. 326/1999 Sb.“).

Krajský soud v Plzni usnesením ze dne 5. 11. 2009, č. j. 30 Ca 74/2009 - 15, rozhodl ve výroku I. o tom, že se řízení o žalobě proti tomuto rozhodnutí žalované zastavuje, a ve výroku II. o tom, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění tohoto usnesení krajský soud uvedl, že žalobce podáním ze dne 2. 11. 2009 vzal žalobu zpět, neboť po jejím podání byl správním orgánem propuštěn ze zajištění na

svobodu. Z důvodu zpětvzetí žaloby bylo řízení o ní podle § 47 písm. a) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) zastaveno. V podání ze dne 2. 11. 2009 žalobce zároveň požádal, aby mu soud přiznal náhradu nákladů řízení, a proto musel v souladu se speciálním ustanovením § 60 odst. 3 věty druhé s. ř. s. objasnit, v čem spatřuje kauzální nexus mezi zpětvzetím žaloby a chováním žalované nebo svým uspokojením. Podaná žaloba však obsahovala pouze jakýsi nástin žalobního bodu s tím, že jeho bližší odůvodnění bude doplněno v patnáctidenní lhůtě. K žalobě pak nebyl v rozporu s § 71 odst. 2 věty první s. ř. s. připojen opis napadeného rozhodnutí žalované, v důsledku čehož není jasné, za jakým účelem byl žalobce zajištěn. Navíc rozhodnutí o zajištění může být zákonné a bez vad řízení, avšak důvod zajištění může časem zaniknout, takže samotné propuštění ze zajištění nemůže žalobu proti rozhodnutí správního orgánu o zajištění cizince učinit bezdůvodnou. Žalobce tedy neobjasnil příčinou souvislost mezi zpětvzetím žaloby a pozdějším chováním žalované nebo svým uspokojením, a proto o náhradě nákladů řízení nemohlo být rozhodnuto podle § 60 odst. 3 věty druhé s. ř. s., nýbrž musela být aplikována věta první téhož zákonného ustanovení, podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno.

Proti výrokům I. a II. tohoto usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonem stanovené lhůtě kasační stížnost z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí krajského soudu a z důvodu nezákonnosti rozhodnutí o zastavení řízení, jež jsou uvedeny v § 103 odst. 1 písm. a), d), e) s. ř. s.

Stěžovatel v kasační stížnosti a v jejím doplnění namítl, že dne 9. 10. 2009 podal žalobu proti rozhodnutí žalované o zajištění a spolu s ní se domáhal propuštění ze zajištění. Na základě tohoto postupu dosáhl dne 20. 10. 2009 propuštění ze zajištění a s ohledem na krátkou dobu od podání žaloby proti zajištění ji vzal zpět. Jelikož zpětvzetí žaloby bylo důsledkem pozdějšího chování žalovaného spočívajícího v propuštění ze zajištění, požádal krajský soud o přiznání náhrady nákladů řízení o žalobě. Žaloba proti rozhodnutí o zajištění byla přitom zcela důvodná, což následně potvrdila i žalovaná ve svém vyrozumění k žádosti o propuštění cizince ze zajištění. Zásadní skutečnosti svědčící o evidentní nezákonnosti rozhodnutí o zajištění byly uvedeny i v žalobě, jejímuž doplnění zabránilo následné jednání žalované, která ho pod tlakem soudního přezkumu raději ze zajištění propustila. Také z tohoto důvodu krajský soud nepřistoupil k výzvě k odstranění vad žaloby a k doplnění jejích dalších náležitostí. Krajskému soudu však nic nebránilo, aby si tímto způsobem opatřil relevantní podklady k žádosti o náhradu nákladů řízení, avšak takovým způsobem nepostupoval a tyto náklady mu bez dalšího nepřiznal. Z tohoto důvodu je napadené usnesení krajského soudu nezákonné. Dále je nutné ho považovat za nepřezkoumatelné, neboť kvůli absenci jakékoliv snahy o odstranění zmíněného nedostatku vychází pouze z domněnek.

S ohledem na tyto skutečnosti stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 5. 11. 2009, č. j. 30 Ca 74/2009 - 15, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že stěžovatel byl dne 7. 10. 2009 podle § 129 odst. 1 a 3 zákona č. 326/1999 Sb. zajištěn za účelem jeho předání podle

Dohody mezi vládami České republiky a Vietnamské socialistické republiky o přebírání a předávání osob (dále jen „Dohoda“), neboť v policejních evidencích byl zjištěn jeho pobyt na území České republiky bez platného víza v době od 18. 9. 2009 do 7. 10. 2009. Dne 14. 10. 2009 však stěžovatel podal žádost o propuštění ze zajištění. Z ní vyplývá, že podal žalobu proti rozhodnutí o uložení správního vyhoštění, která má podle § 172 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb. odkladný účinek na vykonatelnost rozhodnutí o vyhoštění cizince. Jelikož tedy nebylo rozhodnutí o správním vyhoštění vykonatelné, byl stěžovatel dne 20. 10. 2009 propuštěn ze zařízení pro zajištění cizinců z důvodů nesplnění podmínek vyplývajících z ustanovení § 129 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb. v návaznosti na čl. 1 odst. 1 Dohody. Z toho je zřejmé, že správní orgán učinil bezodkladné opatření k propuštění stěžovatele ze zajištění ihned po získání poznatku o podání žaloby proti rozhodnutí o správním vyhoštění. K propuštění ze zajištění tedy nedošlo pod tlakem žaloby proti rozhodnutí o zajištění, která navíc byla správnímu orgánu doručena v době, kdy již byl stěžovatel propuštěn na svobodu. Z těchto důvodů se žalovaná s napadeným usnesením krajského soudu ztotožnila.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s ustanoveními § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež byly stěžovatelem v kasační stížnosti uplatněny. Přitom neshledal vady uvedené v ustanovení § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Shora uvedené konkrétní stížnostní námitky se vztahovaly k výroku II. napadeného usnesení, kterým bylo rozhodnuto o nákladech řízení o žalobě. Proto je zapotřebí zvažovat případnou aplikaci ustanovení § 104 odst. 2 s. ř. s., podle něhož je nepřipustná kasační stížnost, která směřuje jen proti výroku o nákladech řízení. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu však ve svém usnesení ze dne 1. 6. 2010, č. j. 7 Afs 1/2007 - 64, které lze vyhledat na www.nssoud.cz, dovodil, že „*ustanovení § 104 odst. 2 soudního řádu správního se vztahuje pouze na kasační stížnosti podané výlučně proti výroku o nákladech řízení nebo na ty, které sice obsahují stížní námitky proti výroku ve věci samé, ale žádná z nich není přípustná.*“ V nyní projednávané věci kasační stížnost směřovala také proti výroku I. napadeného usnesení, kterým bylo rozhodnuto o zastavení řízení o žalobě. Rozhodnutí o zastavení řízení navíc stěžovatel považoval za nezákonné a kasační stížnost podal i z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Z toho vyplývá, že kasační stížnost směřovala také proti výroku o věci samé, a proto ji nelze podle § 46 odst. 1 písm. d) a § 104 odst. 2 s. ř. s. jako nepřipustnou odmítnout.

Výrok I. napadeného usnesení je v souladu se zákonem, neboť stěžovatel podáním ze dne 2. 11. 2009 vzal výslovně žalobu zpět a i obsah tohoto podání svědčil zcela jednoznačně o jeho vůli v žalobním řízení nepokračovat. Tím byly splněny podmínky pro zastavení řízení o žalobě uvedené v § 47 písm. a) s. ř. s., takže krajský soud nepochybil, když takové rozhodnutí učinil. Důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. tedy nebyl v nyní projednávané věci naplněn.

Rovněž tak nebyl dán ani důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., který podle stěžovatele spočíval v nepřezkoumatelnosti výroku o nákladech řízení. V odůvodnění napadeného usnesení totiž krajský soud uvedl, že stěžovateli nemohl přiznat náhradu nákladů řízení, neboť ten neobjasnil příčinnou souvislost mezi zpětvzetím žaloby a pozdějším chováním žalovaného či svým uspokojením. Dále krajský soud zmínil, že

rozhodnutí o zajištění může být v souladu se zákonem, avšak důvod zajištění může časem pominout. Z toho je zřejmé, že nepřiznání náhrady nákladů řízení o žalobě stěžovateli vycházelo z úvahy, podle níž propuštění cizince ze zajištění nemá vliv na posouzení zákonnosti rozhodnutí o zajištění. Tím tedy krajský soud uvedl rozhodný důvod pro své rozhodnutí o nákladech řízení, takže výrok II. napadeného usnesení nelze považovat za nepřezkoumatelný.

Tento výrok však Nejvyšší správní soud shledal nezákonným. Z vyjádření žalované ke kasační stížnosti totiž vyplývá, že stěžovatel byl propuštěn ze zajištění nikoliv kvůli zániku důvodu pro zajištění, nýbrž pro nenaplnění podmínek pro zajištění vyplývajících z § 129 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb. v návaznosti na čl. 1 odst. 1 Dohody, a to kvůli odkladnému účinku žaloby proti rozhodnutí o správním vyhoštění, která byla podána dne 25. 8. 2009. Tímto postupem tedy žalovaná uznala, že již k datu vydání rozhodnutí ze dne 7. 10. 2009, č. j. CPPL-44982/ČJ-2009-034062-KP2, nebyly dány zákonné podmínky pro zajištění stěžovatele. Za této situace je nutné na propuštění stěžovatele ze zajištění nahlížet jako na úkon, kterým žalovaná uznala nezákonnost rozhodnutí o zajištění cizince, přičemž není podstatné, že tak neučinila pod tlakem žaloby směřující proti tomuto rozhodnutí, nýbrž na základě jiného zjištění. V tomto postupu lze spatřovat pozdější chování odpůrce, pro které vzal stěžovatel žalobu zpět. Z tohoto důvodu má podle § 60 odst. 3 věty druhé s. ř. s. proti žalované právo na náhradu nákladů řízení o žalobě. Ostatně stejné právo by stěžovateli náleželo, kdyby nezákonnost rozhodnutí o zajištění byla napravena jeho zrušením, neboť tímto způsobem by došlo k jeho uspokojení, které by podle uvedeného zákonného ustanovení taktéž založilo právo na náhradu nákladů žalobního řízení. Propuštění cizince ze zajištění kvůli rozporu rozhodnutí o zajištění se zákonem a zrušení rozhodnutí o zajištění, které není v souladu se zákonem, tak představují dva rovnocenné způsoby nápravy nezákonného rozhodnutí, a proto není žádného racionálního důvodu, aby se na tyto případy aplikoval rozdílný přístup při rozhodování o nákladech řízení po zpětvzetí žaloby.

Lze tedy shrnout, že krajský soud pochybil, když stěžovateli nepřiznal náhradu nákladů řízení o žalobě, a proto ve vztahu k výroku II. napadeného usnesení došlo k naplnění důvodu kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost proti výroku I. napadeného usnesení není důvodná, a proto ji v tomto směru podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl. Kasační stížnost proti výroku II. napadeného usnesení však shledal důvodnou, a proto tento výrok podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil a věc v tomto rozsahu vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. V něm je krajský soud podle § 110 odst. 3 s. ř. s. vázán výše vysloveným právním názorem. Krajský soud tedy v dalším řízení rozhodne znovu pouze o nákladech řízení o žalobě, jejichž náhradu stěžovateli s ohledem na uvedené skutečnosti přizná.

Při zamítnutí kasační stížnosti proti výroku rozhodnutí krajského soudu o věci samé za současného zrušení jeho výroku o nákladech žalobního řízení rozhoduje o nákladech řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud, jak vyplývá z již zmíněného usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2010, č. j. 7 Afs 1/2007 - 64. V řízení o kasační stížnosti byl stěžovatel původně zastoupen advokátem Mgr. Markem Sedlákem na základě plné moci ze dne 9. 10. 2009. Ten má však pozastaven výkon

advokacie a po dobu pozastavení ustanovil svým zástupcem advokáta Mgr. Jiřího Hladíka. Na něho pak podle § 27 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, přešla práva a povinnosti zastupovaného advokáta, která vyplývají ze smlouvy o poskytování právních služeb, a to včetně zastupování stěžovatele v dané věci před Nejvyšším správním soudem. V řízení o kasační stížnosti však byl stěžovatel úspěšný pouze ve vztahu k výroku II. napadeného usnesení krajského soudu, kdežto ohledně výroku I. Byla úspěšná žalovaná. Oba účastníci tedy byli ve stejné míře úspěšní, a proto Nejvyšší správní soud podle § 120 a § 60 odst. 1 věty druhé s. ř. s. nepřiznal žádnému z nich právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. června 2010

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu